

CHANGEMAKER

Toimintakertomus 2016

Hyväksytty jäsenkokouksessa 8.4.2017

1. TOIMINNAN PAINOPISTEET	2
2. HALLINTO JA TALOUS	2
2.1. Jäsenkokous	2
2.2. Tiimi.....	3
2.3. Henkilöstö.....	3
2.4. Toimitilat.....	4
2.5. Talous	4
3. KOULUTUS	5
3.1. Changemaker-viikonloput	5
3.2. Koulutus paikallisryhmille.....	6
3.3. Globalistin lehtityökoulutukset.....	6
3.4. Muu koulutustoiminta ja vierailut.....	6
4. VAIKUTTAMISTOIMINTA	7
4.1. Teemaryhmät	7
4.2. Pääkampanja: Kadonneet eväät.....	8
4.3. Muu vaikuttamistoiminta	10
5. PAIKALLISRYHMÄT	11
5.1. Paikallinen toiminta.....	11
5.2. Paikallisryhmätoiminnan tukeminen.....	11
6. GLOBALISTI.....	12
6.1. Lehden sisältö	12
6.2. Lehden jakelu	12
6.3. Toimituskunta	13
7. TAPAHTUMAT.....	14
7.1. Kesäkiertue	14
7.2. Kirkolliset nuorten tapahtumat	14
7.3. Ruotsinkieliset tapahtumat.....	15
7.4. Globaalikasvatukseen liittyvät tapahtumat	15
8. JÄSENASIAT	15
8.1. Jäsenrekrytointi	15
8.2. Jäsenten sitouttaminen.....	16
8.3. Changementor.....	16
9. TIEDOTUS.....	17
9.1. Nettisivut ja sosiaalinen media.....	17
9.2. Uutiskirje ja sähköpostilistat.....	18
10. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	18
10.1. International Changemaker Network.....	18
10.2. Changemaker-verkostojen kansainvälinen kokous	19
10.2. Koulutusvaihto Changemaker-verkostojen kesken	19
11. OMIN SANOIN -VIDEOHANKE.....	19
12. YHTEISTYÖKUMPPANIT JA SIDOSRYHMÄT	21

1. TOIMINNAN PAINOPISTEET

Changemaker on Kirkon Ulkomaanavun nuorisoverkosto, joka muuttaa maailmaa kouluttautumalla ja kampanjoimalla kehityskysymyksistä. Näin verkosto toteuttaa Kirkon Ulkomaanavun säännöissä säätiön tehtäväksi määriteltyjä vaikuttamistoimintaa ja kansainvälisyyskasvatusta. Changemaker toimii rauhan, ihmisoikeuksien, kestävän talouden ja luonnon hyvinvoinnin edistämiseksi sekä tekee tunnetuksi kansainvälisen vastuun kysymyksiä. Verkosto kannustaa nuoria osallistumaan poliittiseen päätöksentekoon ja kansalaisvaikuttamiseen, jotta suomalainen yhteiskunta kantaisi vastuunsa ja toimisi oikeudenmukaisemman maailman puolesta. Changemakerin jäseneksi voivat liittyä 13–35-vuotiaat. Verkoston toiminta on vapaaehtoisten itse suunnittelemaa ja toteuttamaa. Changemakerin painopisteitä olivat vuonna 2016 koulutus- ja vaikuttamistoiminnan vahvistaminen. Koulutustarjontaa kehitettiin tarjoamalla yhä useampia koulutustilaisuuksia niin valtakunnallisesti kuin paikallisryhmissä sekä kutsumalla kouluttajiksi eri aiheiden asiantuntijoita. Koulutustoiminnan keskeisiä osa-alueita olivat Changemaker-viikonloput, maaliskuussa toteutetut kampanjakoulutukset, lokakuussa järjestetyt teemaillat sekä seurakuntiin ja kouluille tehdyt vierailut.

Vaikuttamistoimintaa vahvistettiin koulutusten lisäksi osallistumalla aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun sekä siirtymällä aikaistettuun kampanjasuunnittelurytmiin. Aiemmin verkoston seuraavan vuoden pääkampanja valittiin syksyn jäsenkokouksessa, mutta nyt vuoden 2017 kampanjateema valittiin jo huhtikuussa, mikä antoi vetovastuuseen valitulle rauharyhmälle aiempaa huomattavasti enemmän aikaa perehtyä teemaan ja valmistella tulevaa, pakolaispolitiikkaan ja turvapaikanhakijoiden tilanteeseen liittyvää kampanjaa. Vuoden 2016 pääkampanjan aiheena oli liikakalastus. Kampanjan laajan näkyvyyden ja vaikuttaminen varmistamiseksi järjestettiin sekä valtakunnallista että paikallista toimintaa. Yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistuttiin etenkin Twitterissä, missä Changemaker jakoi säännöllisesti tietoa ja seurasi liikakalastukseen, kestävään kehitykseen sekä pakolais- ja turvapaikkapolitiikkaan liittyvää keskustelua. Changemaker oli syksyllä mukana myös kahdessa järjestöjen yhteisesti tekemässä kannanotossa, joissa vaadittiin Suomea nostamaan pakolaiskiintiötään sekä huolehtimaan paperittomien perusoikeuksien toteutumisesta.

Vuonna 2016 verkoston toiminnassa näkyi aiempaa vahvemmin myös kansainvälisyys. Lokakuussa Suomen Changemaker järjesti kansainvälisen kokouksen, jonka tavoitteena oli vahvistaa eri maissa toimivien Changemaker-verkostojen yhteistyötä ja yhteistä vaikuttamistoimintaa.

Innostaakseen mukaan yhä uusia nuoria Changemaker esitteli toimintaansa ja kampanjaansa erilaisissa tapahtumissa. Jäsenrekrytointi oli vuonna 2016 erityisen tärkeää, sillä verkostossa oli selkeästi tapahtumassa sukupolven vaihdos, kun monet useita vuosia mukana olleet aktiivit jättäytyivät toiminnasta ja tehtäviin tarvittiin uusia vastuunkantajia.

2. HALLINTO JA TALOUS

2.1. Jäsenkokous

Changemakerin jäsenkokoukset järjestettiin 10.4. Oulussa Changemaker-viikonlopun yhteydessä ja 29.10. Tampereella yhdessä Kadonneet eväät -kampanjatempauksen kanssa. Kevään jäsenkokouksessa päätettiin sääntömääräisten asioiden lisäksi vuoden 2017 kampanjateemasta, joksi valittiin pakolaispolitiikka, sekä hyväksyttiin Changemakerin strategia vuoteen 2020, jonka yhteydessä linjattiin, että verkoston tapahtumissa tarjotaan jatkossa vegaanista kasvisruokaa. Lisäksi päätettiin velkaryhmän muuttamisesta talousryhmäksi ja Changemakerin julistamisesta syrjinnästä vapaaksi alueeksi.

Syksyn jäsenkokouksessa valittiin Changemakerille uusi puheenjohtaja ja muu tiimi sekä Globalistin päätoimittaja ja toimitussihteeri. Kokouksessa myös hyväksyttiin toimintasuunnitelma seuraavalle vuodelle sekä keskusteltiin Changemakerin kansainvälisen toiminnan kehittämisestä.

Jäsenkokouksiin kutsuttiin verkoston jäseniä uutiskirjeellä sekä sosiaalisen median kanavien kautta. Kokousten esityslistat liitteineen julkaistiin Changemakerin nettisivuilla, missä ne olivat kaikkien jäsenten nähtävillä. Jäsenkokouksen päätöksistä tiedotettiin heti kokouksen jälkeen Changemakerin tiedotuskanavissa ja kokouksen pöytäkirja julkaistiin tarkistuksen jälkeen myös nettisivuilla.

2.2. Tiimi

Changemaker-verkoston toimintaa ohjaavassa ja tukevassa tiimissä toimi vuoden aikana yhteensä yhdeksän henkilöä, jotka valittiin tehtävään vuoden 2015 syksyn jäsenkokouksessa. Verkoston puheenjohtajana toimi Ronja Karkinen ja varapuheenjohtajana Anne Heikkinen. Muita varsinaisia jäseniä tiimissä olivat Patrick Ahlstrand, Jaro Karkinen, Noora Mattila, Jaana Rissanen, Aino Tiitta ja Laura Tiitu.

Tiimi kokoontui vuoden aikana noin kolmen viikon välein, paitsi heinäkuussa, jolloin tiimi piti lomaa. Kokouksia pidettiin yhteensä 15. Kokousten puheenjohtajana toimi verkoston puheenjohtaja, sihteerin tehtävät kiersivät kokouksittain. Tiimin kokousten ajankohdat ilmoitettiin nettisivujen tapahtumakalenterissa sekä uutiskirjeessä ja kokousten muistiot julkaistiin jäsenistön luettavaksi nettisivuilla.

Tiimin jäsenet työskentelivät yhdessä, ja lisäksi jokainen vastasi omasta vastuualueestaan. Vastuualueina olivat pääkampanja ja ympäristö, rauhateema, talusteema ja kansainväliset suhteet, jäsenasiat, koulutus, tiedotus sekä tapahtumat. Puheenjohtaja edusti verkostoa tiedotusvälineille ja erilaisissa tapahtumissa. Vuoden aikana haasteeksi osoittautui paikoin vastuun epätasainen jakaantuminen tiimin jäsenten kesken ja poissaolot kokouksista, mikä hankaloitti välillä päätöksentekoa.

Tiimi järjesti vuoden aikana myös strategiatyöskentelyä. Sipoossa 5.-7.2. pidetyssä mökkiviikonloppussa työstettiin etenkin verkostolle uutta strategiaa vuoteen 2020, joka vietiin hyväksyttäväksi kevään jäsenkokoukselle. Pohjana strategian kokoamiselle toimi vuonna 2015 toteutettu jäsenkysely sekä joulukuussa pidetty työskentely edellisen tiimin kanssa. Verkoston pitkäjänteinen kehittäminen jatkui 20.8., jolloin teemana oli etenkin uuden strategian pohjalta luotiin seuraavan vuoden toimintasuunnitelmaa. Osana verkoston kehittämistä tiimi aloitti myös yhdenvertaisuussuunnitelman luomisen. Sitä pohjustettiin toteuttamalla kesän aikana jäsenistölle yhdenvertaisuuskysely.

2.3. Henkilöstö

Verkostolla oli kaksi vakituista kokopäiväistä työntekijää, Changemaker-koordinattoria, sekä yksi määräaikainen projektikoordinaattori. Lisäksi verkostossa työskenteli vuoden aikana kaksi harjoittelijaa. Kirkon Ulkomaanavun ja Changemakerin suhdetta määrittelevien yhteistyöperiaatteiden mukaisesti Kirkon Ulkomaanapu palkkasi työntekijät yhteistyössä verkoston kanssa.

Changemaker-koordinaattoreina toimivat vuonna 2016 koko vuoden ajan Sini Tyvi sekä tammi-kuusta elokuun puoliväliin Pertti Keinänen ja syyskuun puolivälistä vuoden loppuun Jonas Biström. Changemaker-koordinaattorit toimivat työparina, jossa vastuualueita oli jaettu erillisiksi kokonaisuuksiksi, mutta jossa työntekijät voivat hoitaa toistensa tehtäviä tarpeen mukaan. Pertti Keinänen vastasi Changemakerin rahoituksesta ja yhteyksistä kirkon kasvatustyöhön. Sini Tyvi huolehti elokuuhun asti verkoston pääkampanjan ja Globalisti-lehden toimituskunnan tukemisesta sekä viestinnästä. Paikallisryhmien ja teemaryhmien tuen sekä tapahtumajärjestelyjen osalta vastuut olivat jaetut. Pertti Keinänen vaihdettua uusiin tehtäviin, Sini Tyvi siirtyi vastaamaan rahoituksesta, yhteyksistä kirkon kasvatustyöhön ja paikallisryhmien tukemisesta. Jonas Biströmin päävastuulla olivat

puolestaan syyskuusta lähtien vaikuttamistoiminnan ja Globalisti-lehden tukeminen sekä verkoston viestintä.

Huhtikuussa 2016 Changemaker-verkostossa työnsä aloitti projektikoordinaattori Elina Mäkilä, joka vastasi turvapaikanhakijoina Suomeen saapuneiden nuorten kanssa toteutettavasta mobiilivideohankkeesta.

Verkostossa työskenteli vuoden aikana myös kaksi korkeakouluharjoittelijaa: Sonja Hyötylä, jonka 2,5 kuukauden harjoittelu ajoittui osa-aikaisena helmi-kesäkuulle, sekä Lauri Lind, joka työskenteli kokopäiväisesti elo-joulukuussa yhteensä neljä kuukautta. Molempien harjoittelijoiden tehtäviin kuului Changemaker-viikonloppujen järjestelyt sekä avustaminen verkoston päivittäisissä toimisto-tehtävissä. Sonja Hyötylä toimi lisäksi Globalisti-lehden toimitussihteerinä. Lauri Lind puolestaan avusti myös mobiilivideohankkeen viestinnässä ja tapahtumajärjestelyissä.

2.4. Toimitilat

Changemaker toimi Kirkon Ulkomaanavun yhteydessä ja verkoston työntekijät olivat osa Ulkomaanavun sidosryhmätyön yksikköä. Changemakerin työntekijöiden työpisteet olivat Kirkon Ulkomaanavun toimistossa Helsingissä, missä verkostolla on oma huone ja varastotila. Changemaker-tiimin kokoukset pidettiin yleensä Kirkon Ulkomaanavun toimiston kokoushuoneissa, samoin kuin monien muiden työryhmien kokoukset.

Verkoston tapahtumia järjestettiin eri puolilla Suomea useimmiten evankelis-luterilaisten seurakuntien tiloissa, joita verkoston oli mahdollista saada käyttöönsä joko ilmaiseksi tai alennettuun hintaan. Paikallisyhmittä etsivät kukin heille sopivat kokoontumistilat itsenäisesti, mutta myös niistä monet kokoontuivat seurakuntien tiloissa.

2.5. Talous

Changemaker on taloudellisesti osa Kirkon Ulkomaanavun säätiötä. Verkoston rahoitus oli vuonna 2016 varsin vakaalla pohjalla. Rahoitus Changemakerin toimintaan saatiin Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallituksesta, Kirkon Ulkomaanavulta, Opetus- ja kulttuuriministeriöltä sekä Jenny ja Antti Wihurin rahastolta. Lisäksi toiminta-avustuksia saatiin muutamilta ev.lut. kirkon seurakunnilta. Näistä Helsingin seurakuntayhtymältä saatiin erityisavustus kansainvälisen kokouksen järjestämiseen. Lisäksi Globalisti-lehdelle saatiin Kirkon Ulkomaanavulle myönnettyä tukea Ulkoasiainministeriöltä, jota voitiin käyttää myös kotimaassa tehtävään kehitysviestintään ja globaalikasvatukseen.

Verkoston perustoiminnan lisäksi vuonna 2016 saatiin rahoitus Opetus- ja kulttuuriministeriöltä kaksivuotisen (2016–2017) videohankkeen toteuttamiseksi, jonka tavoitteena on edistää turvapaikanhakijoina Suomeen saapuneiden nuorten kotoutumista ja antaa heille mahdollisuus saada äänensä kuuluville yhteiskunnassa.

Verkoston rahoituksen hakemisesta, talouden seurannasta sekä raportoinnista rahoittajille vastasivat verkoston työntekijät. Mahdollistaakseen kauempaakin tulevien nuorten osallistumisen valtakunnallisiin kokouksiin ja tapahtumiin, Changemaker korvasi vapaaehtoisilleen julkisilla kulkuneuvoilla tehtyjen matkojen matkakulut kaikkiin tapahtumiin joko osittain tai kokonaan. Changemaker ei myöskään perinyt osallistumismaksuja tapahtumista. Vastuullisen varainkäytön vahvistamiseksi ja turhien kulujen välttämiseksi verkostossa otettiin kuitenkin käyttöön uusi peruutusmaksukäytäntö. Linjauksen mukaisesti henkilöt, jotka peruvat osallistumisensa juuri ennen tapahtumaa tai jättävät saapumatta, joutuvat maksamaan tapahtuman kestosta riippuen 10–40 euron suuruisen peruutusmaksun, jolla katetaan kuluja esimerkiksi aterioista, joita ilmoittautuneelle on jo ehditty varata ja joista verkosto joutuu maksamaan peruutuksesta huolimatta.

3. KOULUTUS

3.1. Changemaker-viikonloput

Changemakerin vuoden tärkeimmät koulutustapahtumat, Changemaker-viikonloput, järjestettiin 8.–10.4. Hietasaaren leirikeskuksessa Oulussa sekä 7.-9.10. Leiriniemen kurssikeskuksessa Mäntsälässä. Viikonloppujen ohjelmat olivat monipuolisia sisältäen erilaisia menetelmiä asiantuntijaluennoista toiminnallisiin työpajoihin.

Kevään Changemaker-viikonloppu oli samalla uuden, liikakalastuksen lopettamista vaatinen kampanjan aloitustapahtuma, joten kampanja näkyi viikonlopun ohjelmassa eri tavoin. Liikakalastukseen liittyvistä ongelmista sekä keinoista, miten niihin voidaan puuttua, koulutti ympäristöryhmän vetäjä ja kampanjavastaava Jaro Karkinen. Face-to-face -kampanjointiin ja ihmisten kohtaamiseen tempauksissa perehdytti erilaisten harjoitteiden kautta puolestaan verkoston harjoittelija Sonja Hyötylä. Ensimmäinen kampanjatempaus järjestettiin lauantaina iltapäivällä Oulun keskustan kävelykadulla. Sitä ennen toiminnallisissa työpajoissa oli maalattu banderolleja ja valmisteltu muuta kampanjarekvisiittia. Viikonlopun aikana kuvattiin myös kampanjavideoita. Videoiden tekoa ohjasivat kampanja- ja Jyväskylän paikallisryhmässä aktiiviset Riikka Rautiainen ja Ronja Karkinen. Lisäksi viikonlopun ohjelmassa olivat koulutukset rauhateemasta sekä koulu- ja seurakuntavierailujen tekemisestä. Ensimmäisessä kouluttajassa toimi Minna Vähäsalo Sadankomiteasta, toisessa Changemaker-koordinaattori Pertti Keinänen.

Syksyn viikonloppussa koulutuksissa näkyivät verkoston kolme teemaa - rauha, talous ja ympäristö. Pakolaisuudesta, turvapaikanhakijoiden tilanteesta Suomessa sekä rasismista koulutti journalisti ja sosiologi Enrique Tessieri ja kestävän talouden tematiikkaan johdatteli kampanjakoordinaattori Katja Hintikainen Kepasta. Liikakalastuksen vaikutuksista etenkin Länsi-Afrikassa kertoi aiheeseen paljon perehtynyt journalisti ja valokuvaaja Kukka Ranta. Toiminnallisissa työpajoissa vaihtoehtoina olivat vastamainosten tekeminen ja pariakrobatia sekä videotyöskentely ja Passages-pakolaissimulaatio, jossa osallistujat eläytyivät kotimaastaan pakoon lähteneiden kohtaamiin haasteisiin. Kaikissa pajoissa kouluttajina toimivat Changemakerin omat työntekijät. Kansainvälistä virettä syksyn viikonloppuun toivat edustajat Changemakerin sisarverkostoista Islannista, Kambodzhasta, Norjasta ja Tanskasta, jotka kertoivat vaikuttamisesta ja kansalaistoiminnasta omassa maassaan. Monikulttuurisen osallistujajoukon takia tapahtuma toteutettiin myös monikielisesti. Pääkielenä oli englanti, mutta sen rinnalla osa koulutuksista ja ryhmäkeskusteluista toteutettiin suomeksi sekä käännettiin tarvittaessa myös ruotsiksi.

Osallistujamäärät molemmissa Changemaker-viikonlopuissa jäivät odotettua alhaisemmiksi: kevään tapahtumaan osallistui 15 vapaaehtoista, syksyllä 23, joista 18 Suomesta ja viisi muiden maiden sisarverkostoista. Selityksenä osallistujamäärien laskuun voidaan nähdä verkostossa käynnissä oleva sukupolven vaihdos sekä vuoden alussa käyttöön otettu uusi peruutusmaksukäytäntö. Vaikka tapahtumiin osallistuminen oli edelleen muuten ilmaista, peruutusmaksun mahdollisuus saattoi johtaa siihen, että osa osallistumisesta hieman epävarmoista ei lopulta ilmoittautunut lainkaan. Toisaalta toisin kuin vuonna 2015, jolloin tapahtumien viime hetken peruutusten määrä oli jopa lähes kolmanneksen alkuperäisten ilmoittautuneiden määrästä, vuonna 2016 peruutuksia tuli vain muutama. Positiivisena asiana voidaan siis nähdä peruutusmaksun vahvistaneen vapaaehtoisten sitoutumista tapahtumaosallistumiseen.

Sukupolven vaihdos näkyi tapahtumissa siten, että peräti puolet osallistujista Changemaker-viikonloppujen osallistujista oli uusia, viimeisen vuoden aikana jäseneksi liittyneitä ja ensikertalaisia viikonlopuissa. Koska koulutustapahtumia myös mainostettiin etenkin uusille jäsenille, oli heidän suhteellisen runsas määränsä ilahduttavaa. Viikonloppuihin osallistui jäseniä Espoosta, Haapavedeltä, Helsingistä, Joensuusta, Jyväskylästä, Kuopiosta, Lahdesta, Lopelta, Mikkelistä, Oulusta, Porista, Turusta ja Valkeakoskelta, eli sekä paikkakunnilta, joilla verkostolla on paikallista toimintaa

että muualta päin Suomea. Tämä osoittaa, että verkoston toimintaa kohtaan on kiinnostusta aidosti eri puolilla Suomea.

Molemmista Changemaker-viikonlopuista saatiin hyvää palautetta. Kiitosta saivat erityisesti monipuoliset koulutukset ja kiinnostavat puhujavieraat. Kevään tapahtumassa yhteinen kampanja koettiin innostavana. Viikonloppuja arvostettiin myös toiminnallisuutensa, avoimen ilmapiirin ja yhteisöllisyytensä vuoksi.

3.2. Koulutus paikallisryhmille

Paikallisryhmiä koulutettiin myös järjestämällä koulutusvierailuja, joiden tavoitteena oli innostaa uusia toimijoita mukaan paikalliseen toimintaa ja antaa heille valmiuksia vaikuttamistoimintaan omalla paikkakunnallaan. Ryhmien kannustamiseksi etenkin Kadonneet eväät -kampanjan esillä pitämiseen, kampanjavastaava ja verkoston puheenjohtaja kävivät maaliskuussa kouluttamassa liikakalastukseen liittyvistä kysymyksistä ja kertomassa toimintaideoista, joilla kampanjaa voi pitää esillä. Vierailuja tarjottiin kaikille paikallisryhmille, mutta lopulta koulutusillat toteutuivat vain Joensuussa, Tampereella ja Turussa. Lisäksi kampanjateema oli vahvasti esillä Jyväskylän paikallisryhmässä, mistä useat vapaaehtoiset osallistuivat myös kampanjan suunnitteluun ja toteutukseen. Oululaisille koulutusta tarjottiin osana siellä järjestettyä Changemaker-viikonloppua ja Helsingin kampanjakoulutuksen korvasi puolestaan toukokuulle järjestetty paneelikeskustelu.

3.3. Globalistin lehtityökoulutukset

Vahvistaakseen Globalisti-lehden sisällöntuotantoa ja innostaakseen lehden toimituskuntaan myös uusia vapaaehtoisia, Changemaker tarjosi jäsenilleen lehden tekemiseen liittyvää koulutusta. Globalistin lehtityökoulutukset järjestettiin Helsingissä 13.2. ja 15.10.

Helmikuun koulutuksessa aiheena oli valokuvaaminen ja perustekniikat, joilla kuvista saa kiinnostavia ja toimivia lehtikuvia. Erityisesti keskityttiin henkilökuvien ottamiseen. Kouluttajana toimi valokuvaaja Teemu Silván. Koulutukseen osallistui viisi henkilöä.

Lokakuun koulutuksessa aamupäivällä järjestettiin ensin ”Vaikuttavan lehden tekemisen alkeet”, joka keskittyi Globalistin tekemisen perusasioihin: lehtijuttujen rakenteeseen, näkökulman valintaan, editointiin ja kuvien käyttöön. Iltapäivällä puolestaan järjestettiin jatkokurssi teemalla ”Median valta, vastuu ja etiikka”. Tässä osiossa pohdittiin, miten tehdä vaikuttavaa journalismia sortumatta arveluttaviin keinoihin sekä millaisia mielikuvia Globalisti vahvistaa ja millaista lehteä verkostossa halutaan tehdä. Kouluttajana molemmissa osioissa toimi Partio-lehden päätoimittaja Iina Leppäaho. Koulutukseen osallistui kahdeksan innostunutta vapaaehtoista, jotka kaikki osallistuivat koko päivän ajan.

3.4. Muu koulutustoiminta ja vierailut

Changemaker toteutti vuoden aikana myös koulu- ja seurakuntavierailuja, joiden tavoitteena oli lisätä nuorten tietoisuutta kehityskysymyksistä sekä innostaa heitä vaikuttamistoimintaan. Vierailujen ohjelmat koostuivat yleensä toiminnallisesta osiosta sekä verkoston esittelystä. Teemoina olivat vierailijoista riippuen joko rauhaan tai meneillään olleeseen liikakalastusteemaiseen kampanjaan liittyvät kysymykset. Toiminnallisina harjoitteina käytettiin verkoston tuottamia Ennakkoluuloja etsimässä sekä Take a Step Forward -harjoitteita. Muutamilla lyhyemmillä vierailuilla tehtiin myös vaikuttamistoiminnan ryhmätöitä.

Toimistolta käsin koordinoitua vierailua toteutettiin 19.3. Hakunilan, 17.4. Laihian ja 22.4. Nummen seurakuntien rippikoululaisille järjestetyissä kansainvälisen diakonian päivissä. Koska päivät kokosivat yhteen useiden rippileirien osallistujia, ryhmät, joille ohjelmaa toteutettiin, olivat todella suuria. Se toi vierailuille oman haasteensa. 14.6. Changemaker vieraili Sauvo-Karunan seurakunnan rippileirillä, 24.11. Sipoon suomalaisen seurakunnan nuorten illassa ja 3.12. Lopen seurakunnan nuor-

tenleirillä. Yhteensä seurakuntavierailuilla tavoitettiin yli 500 nuorta. Vierailuja toteuttivat vapaaehtoiset ja työntekijät.

Vapaaehtoisia kannustettiin myös toteuttamaan kouluvierailuja omalla paikkakunnallaan. Vierailujen tekemiseen koulutettiin kevään Changemaker-viikonlopussa. Kouluvierailuista innostuttiin etenkin Jyväskylän paikallisryhmässä, josta toteutettiin Kadonneet eväät kampanjan innoittamat viisi vierailua Voionmaan lukion sekä Riihimäen lukion oppitunneille, joilla tavoitettiin noin 150 oppilasta, sekä yksi päivänavaus keskusradion kautta koko 400 oppilaan koululle. Vierailuja pyytäneet opettajat antoivat Changemaker-vapaaehtoisten toteuttamista oppitunneista erittäin hyvää palautetta, mistä kertoo myös se, että keväällä 11.4. ja 18.5. toteutettujen vierailujen jälkeen heidät kutsuttiin uudestaan pitämään oppitunteja 26.10. ja 28.10.

Lisäksi verkosto oli mukana 1.9. kirkon alan opiskelijoiden päivässä Kalasataman DIAKissa Helsingissä, missä Changemaker oli mukana järjestötorilla esittelemässä opiskelijoille globaalikasvatukseen liittyvää materiaalia.

Changemaker-koordinaattori Sini Tyvi oli kutsuttu myös puhujaksi kirkon kansainvälisen työn erityiskoulutukseen, jossa oli teemana globaalikasvatus ja vaikuttaminen. Koulutuksen aikana pohdittiin, miten nuoria voisi saada seurakunnassa paremmin mukaan vaikuttamistoimintaan. Suunnitelmassa oli, että kampanjavalmistelun yhteydessä olisi toteutettu lisäksi verkkokoulutusten sarja vaikuttamistoiminnan eri osa-alueista. Työntekijävaihdosten takia koulutussarja ei kuitenkaan toteutunut. Sen sijaan eri teemaryhmiä tuettiin niiden kannalta oleellisissa vaikuttamistyön tavoissa ja kampanjatoiminnan vaiheissa tilannekohtaisesti.

4. VAIKUTTAMISTOIMINTA

4.1. Teemaryhmät

Changemakerin vaikuttamistoiminta keskittyi kolmen pysyvän teeman ympärille. Teemoja ovat rauha, talous ja ympäristö. Teemaryhmät valmistelivat ja suunnittelivat teemoihinsa liittyvää vaikuttamistoimintaa sekä rauha- ja ympäristöryhmä osallistuivat myös julkiseen keskusteluun. Teemaryhmät pitivät lisäksi yhteyttä muiden samoista kysymyksistä kiinnostuneiden tahojen kanssa.

Ryhmät koostuivat tiimin keskuudesta valituista teemaryhmän yhteyshenkilöstä sekä teemasta kiinnostuneista, sitoutuneista verkoston jäsenistä. Teemaryhmät toimivat avoimesti ja niiden toimintaan saattoi tulla mukaan koska tahansa vuoden aikana. Kaikilla teemaryhmillä oli käytössään sähköpostilista sekä Facebook-ryhmä, joissa ne tiedottivat toiminnastaan ja joissa ryhmän jäsenen oli mahdollista käydä keskustelua teemasta.

4.1.1. Rauha

Rauharyhmä kokoontui lukukausien aikana säännöllisesti yhteensä 8 kertaa. Tapaamisiin osallistui yhteensä 11 vapaaehtoista, joista kuhunkin kokoukseen osallistui yleensä 3-5 henkilöä. Alkukevään kokouksissa suunniteltiin vuoden 2016 toimintaa sekä valmisteltiin kampanjaehdotusta kevään jäsenkokoukselle. Rauharyhmä perehtyi myös erilaisiin pitkittyneisiin konflikteihin, kuten Länsi-Saharan tilanteeseen, tapaamalla myös muiden järjestöjen edustajia.

Huhtikuussa pidetty jäsenkokous valitsi rauharyhmän esityksen vuoden 2017 pääkampanjaksi. Kampanja tulee keskittymään pakolaispolitiikkaan ja pakolaisuuden juurisyihin. Kampanjan suunnittelu aloitettiin 12.6. järjestetyllä kokopäivän ideointitapaamisella, jossa hahmoteltiin kampanjan vaikuttamiskärkeä sekä aikataulua.

Syksyllä toiminnan painopisteitä olivat uuden kampanjan valmistelu sekä pitkittyneisiin konflikteihin liittynyt keskustelutilaisuus. Lokakuussa rauharyhmä järjesti koulutusillan pakolaisuuteen ja pako-

laisleireihin liittyvistä kysymyksistä. Puhujavieraaksi saapui Kirkon Ulkomaanavun humanitaarisen avun asiantuntija Johanna Tervo.

Pitkittyneet konfliktit – kuinka rakentaa rauhaa vuosien jälkeen? -tilaisuus järjestettiin Helsingissä 7.12. Tilaisuuden avasi kansanedustaja Pekka Haavisto, joka kertoi rauhantyöstä ja kokemuksistaan rauhanvälittäjänä. Erilaisista pitkittyneistä konflikteista alustivat CMI:n Elisa Tarnaala, joka kertoi Kolumbian rauhanprosessista, Somalia-verkoston Abdulkadir Abri, joka valotti Somalian tilannetta, sekä Kansainvälisen solidaarisuustyön Joonas Kinnunen, jonka puheenvuoro käsitteli Länsi-Saharan miehitystä. Tilaisuuteen osallistui 30 henkilöä.

4.1.2. Talous

Koska Changemakerin velkaryhmä oli jo muutaman vuoden tarkastellut talouskysymyksiä velka-teemaa laajemmin, päätettiin ryhmän nimi muuttaa kevään jäsenkokouksessa talousryhmäksi. Uuden ryhmän toiminta käynnistyi keväällä hitaasti ja ennen kesää ehdittiin järjestää vain kaksi koontumista. Niistä ensimmäisessä suunniteltiin tulevaa toimintaa ja mahdollisia vaikuttamisteemoja ja toisessa katsottiin Talouden madonluvut -elokuva. Syksyllä talousryhmän vetäjänä toiminut Anne Heikkinen jäi pois tehtävästä ja uudeksi vetäjäksi valittiin Johanna Kesti. Syksyllä talousryhmässä päätettiin kouluttautua lisää aiemmin kampanjateemanakin olleista verokysymyksistä. Ryhmä järjesti aiheesta teemaillan. Veroparatiiseista ja verovälttelystä sekä siitä, miten niihin voidaan puuttua, alusti Kepan asiantuntija Lyydia Kilpi. Etenkin veroteemailta innosti mukaan uusia toimijoita, mutta harmillisesti syksyn aikana ei löytynyt kuitenkaan toista sopivaa ajankohtaa koko ryhmän kokoontumiselle. Toimintaan osallistui vuoden aikana kymmenen vapaaehtoista. Kaikki kokoontumiset pidettiin Helsingissä.

4.1.3. Ympäristö

Ympäristöryhmä oli vuonna 2016 pääkampanjavuorossa, joten sen toiminta keskittyi vahvasti kampanjaan. Lokakuussa ryhmä järjesti Helsingissä myös teemaillan kestävästä ruoan tuotannosta. Koulutuksen puhujana oli Marianne Saviaho WWF:stä. Illan tavoitteena oli vähitellen suunnata katseita liikakalastusteemaa laajemmin ympäristökysymyksiin ja pohtia jatkoa ryhmän toiminnalle kampanjan päättyessä.

4.2. Pääkampanja: Kadonneet eväät

Changemakerin Kadonneet eväät -kampanjan tavoitteena oli liikakalastuksen lopettaminen. Kestämätön kalastus on vakava ongelma, joka uhkaa tyhjentää maailman meret sekä vaarantaa ruokaturvan ja uhkaa kalastajien toimeentuloa erityisesti kehitysmaissa. Euroopan unioni on yksi maailman suurimmista kalastajista. Merkittävä osa unionissa kulutetusta kalansaaliista tulee sen omien aluevesien ulkopuolelta. EU onkin solminut Länsi-Afrikan, Intian valtameren sekä Tyynen valtameren maiden kanssa useita kahdenvälisiä sopimuksia, jotka antavat EU-aluksille pääsyn kehittyvien maiden kalavesille. Esimerkiksi Länsi-Afrikan rannikolla kalastaville EU:n aluksille ei kuitenkaan ole määritelty sitovia rajoja enimmäissaaliille. Kadonneet eväät - kampanja vaati, että Suomen on puuttuttava liikakalastukseen vaatimalla Euroopan unionia kirjaamaan kahdenvälisiin kalastussopimuksiinsa sitovat enimmäispyyntimäärät.

Kampanjan tärkein vaikuttamiskeino oli nimien kerääminen vetoomukseen kestävämmän kalastuksen puolesta. Vetoomusta kerättiin perinteisten nimilistojen sijaan maalaamalla värikkäitä kaloja sinisille lakanoille, joiden yhteyteen kukin osallistuja myös kirjoitti nimensä. Painaminen onnistui helposti kampanjaa varten tehdyillä sabluunoilla, joista oli valittavana kolme erilaista kalaa. Verkosto tuki myös paikallisryhmien kampanjatoimintaa korvaamalla tapahtumatarvikkeiden, kuten maalien ja kankaan, hankkimisesta aiheutuneita kuluja.

Tapahtumissa kerättyjen lakanoiden lisäksi kampanjavetoomus oli mahdollista allekirjoittaa Changemakerin nettisivuilla, minne oli rakennettu kampanjalle oma alisivusto, www.kadonneetevaat.fi. Sivustolta löytyi lisätietoa liikkalastuksesta, kampanjamateriaalit, ajankohtaiset uutiset sekä tietoa osallistumismahdollisuuksista. Nettisivuilla kampanjavetoomuksen allekirjoitti yhteensä 526 henkilöä.

Changemaker halusi lisätä kampanjallaan myös suomalaisten tietoa liikkalastuksesta. Mitä enemmän tietoa liikkalastuksen aiheuttamista ongelmista ihmisillä on, sitä herkemmin he valitsevat esimerkiksi sertifioidun, eettisesti ja ekologisesti tuotetun kalatuotteen kaupassa. Tästä syystä Changemaker kannusti jäseniään ja paikallisryhmiään kampanjoimaan lähialueellaan myös vaatimalla kauppaja myymään sertifioitua ja paikallisesti tuotettua kalaa.

Kadonneet eväät -kampanjan suunnittelusta ja toteutuksesta vastasi ympäristöryhmä, joka kokoontui tammi-huhtikuun aikana yhteensä yhdeksän kertaa. Kokouksista kaksi pidettiin Helsingissä, kaksi Jyväskylässä ja loput Skypessä. Kampanjan suunnitteluun osallistui yhteensä kymmenen vapaaehtoista. Kokouksissa oli läsnä yleensä 3-4 vapaaehtoista sekä jompikumpi Changemakerkoordinaattori. Syksyllä ympäristöryhmä kokoontui Kadonneet eväät -kampanjaan liittyen vain kerran, sen jälkeen kampanjan toiminnoista keskustelu siirtyi pitkälti tiimin kokouksiin. Kampanjaa koordinoi kampanjavastaava Jaro Karkinen. Mediassa verkostoa edusti puheenjohtaja Ronja Karkinen.

Kadonneet eväät -kampanja alkoi maaliskuussa, jolloin kampanjateemasta järjestettiin koulutuksia paikallisryhmille. Varsinainen avajaistempaus järjestettiin Changemaker-viikonlopun yhteydessä 8.4. Oulussa. Keskustan kävelykadulla toteutettu tempaus herätti paljon huomiota ja ihmiset tulivat kiinnostuneina Changemakerin teltalle maalaaman oman allekirjoituksensa vetoomukseen. Toinen kampanjatempaus järjestettiin puolestaan 29.10. Tampereella jäsenkokouksen yhteydessä. Vajaan tunnin mittaisilla tempauksilla tavoitettiin noin 150 ihmistä. Vapaaehtoisia näihin tapahtumiin osallistui 21.

Kampanja näkyi vuoden aikana myös useissa erilaisissa tapahtumissa, joita olivat muun muassa Yhden hinnalla 14.5. Tampereella, Maailma kylässä 28.–29.5. Helsingissä, Herättäjäjuhlat 8.-10.7. Vantaalla, Roihu-leiri 24.7. Hämeenlinnan Evolla, Höstdagarna 5.11. Akaassa sekä Maata näkyvissä 18.–20.11. Turussa (katso tarkemmin luku 7). Lisäksi paikallisryhmät pitivät kampanjaa esillä useissa pienemmissä tapahtumissa, kuten Mahdollisuuksien toreilla, yliopistojen kehitysyhteistyöviikoilla sekä muissa paikallisissa tilaisuuksissa eri puolilla Suomea. Kaiken kaikkiaan erilaista tapahtumista ja paikallisryhmien kampanjoinnista kertyi yhteensä lähes 2000 allekirjoitusta vetoomukseen.

Osana kampanjaa Changemaker järjesti myös vierailun maa- ja metsätalousministeriöön sekä kaksi keskustelutilaisuutta. Ministeriössä Changemakerin ympäristöryhmän edustajat tapasivat elinkeinokalatalousyksikön päällikön Risto Lampisen, jonka kanssa keskusteltiin muun muassa ministeriön näkemyksestä liikkalastukseen, EU:n kalastuspolitiikasta sekä Suomen vaikutusmahdollisuuksista.

12.5. Helsingissä paneelikeskustelun Tyhjenevätkö meret kalasta? Tilaisuudessa aiheesta olivat keskustelemassa neljä panelistia: kalataloustieteen professori Hannu Lehtonen, tietokirjailija ja kansanedustaja Emma Kari, Greenpeacen asiantuntija, luonnonsuojelubiologi Laura Meller sekä Kirkon Ulkomaanavun Oikeus toimeentuloon -teeman erityisasiantuntija Ulla Sarasalmi. Juontajana toimi Changemakerin puheenjohtaja Ronja Karkinen. Tilaisuuden aikana keskusteltiin laajasti liikkalastuksen vaikutuksista sekä siihen liittyvistä ongelmista, kuten pohjatroulauksen vahingollisuudesta ekosysteemille, kehitysmaiden kalastajien toimeentulon menetyksistä sekä työttömyyden aiheuttamasta siirtolaisuudesta.

Changemakerin oli mukana myös Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunnan järjestämässä Uhka syvyyksistä -paneelikeskustelussa, jossa yhtenä puhujana oli verkoston kampanjavastaava Jaro Karkinen. Paneeli oli osa yliopiston ympäristöviikkoa ja se järjestettiin 31.10. Lisäksi kampanjavastaava esitteli kampanjaa 6.9. Kirkon ympäristöpäivillä Mikkelissä.

Kadonneet eväät -kampanja päättyi 16.12. jolloin kampanjavetoomus luovutettiin maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikaiselle. Tilaisuutta varten kampanjan aikana kerätyt, sinisille lakanoille maalatut kalat, levitettiin Helsingin tuomiokirkon portaille, missä ne muodostivat valtavan vapaana uivien kalojen meren. Vetoomuksen allekirjoitti yhteensä 2586 henkilöä, mikä ylitti kampanjalle asetun tavoitteen lähes sadalla. Kampanjavetoomus lähetettiin tiedoksi myös EU:n kalatalousasioista vastaavalle komissaarille Karmenu Vellalle.

Kampanjalle toivottiin vuoden aikana myös laajaa medianäkyvyyttä. Mediaosumia saatiin 11. Maailma.net uutisoi kampanjasta kahdesti: sen alkamisesta sekä Tyhjenevätkö meret kalasta? -paneelin jälkeen liikakalastuksen aiheuttamasta pakolaisuudesta. Tampereen yliopistoradio Mooreni haastatteli verkoston puheenjohtajaa 31.3. ja teki myöhemmin aiheesta vielä nettiuutisen. Oulu-lehti teki jutun kampanjan avajaistempauksesta 11.4. Vihreä lanka puolestaan uutisoi kampanjan päätöstapahtumasta 16.12. heti tuoreeltaan otsikolla ”Tuhannet suomalaiset vetoavat Tiilikaiseen: Liikakalastus kuriin!”. Lisäksi puheenjohtajan ja kampanjavastaavan mielipidekirjoituksia julkaistiin kolme: ”Suomi voisi edistää kestävästä kalastuksesta” Helsingin Sanomissa 16.4, ”Kotimainen kala voittaa tuodun” Maaseudun tulevaisuudessa 6.5. sekä ”Päijänteen muikku voittaa maailmanmatkaajakalan” Keskisuomalaisessa 15.9. Kadonneet eväät -kampanja mainittiin myös kahdessa puheenjohtajasta vuoden aikana tehdyssä haastattelussa, jotka julkaistiin 10.2. Kirkko ja Kaupungissa sekä 6.10. Kotimaassa.

Vaikka mediaosumien määrässä jäätiin hieman tavoitteesta, muilta osin kampanja saavutti sille toimintasuunnitelmassa sekä kampanjaryhmän tarkemmassa suunnittelussa asetetut tavoitteet hyvin. Ainoa osa-alue, joka kampanjassa jäi selkeästi kesken, oli kampanjavideoiden tuotanto. Videoiden kuvaaminen aloitettiin Changemaker-viikonlopussa, minne saatiin lainaksi Muuan mies -nimiseltä bändiltä tonnikala-asu. Bändiltä saatiin myös lupa käyttää heidän Tonnikala -nimistä kappaletta kampanjan tunnusmusiikkina videoilla. Lyhyitä videopätkiä oli suunniteltu julkaistavaksi koko kampanjan ajan, jolloin Tonnikalan seikkailuiden kautta olisi voinut seurata myös kampanjan etenemistä. Koska videoita tehtiin täysin vapaaehtoisvoimin, aiheutti editoinnista alun perin vastanneen vapaaehtoisen elämäntilanteen muutos sen, että videoita ehdittiin tehdä vain kolme.

4.3. Muu vaikuttamistoiminta

Changemaker liittyi joulukuussa 2015 mukaan Finnwatchin ja Eettisen kaupan puolesta ry:n Lidlinäkyväksi -kampanjaan, jolla kannustettiin Lidl-kauppaketjua avoimuuteen ja julkaisemaan ali-hankkijaketjunsä. Changemaker osallistui kampanjaan haastamalla paikallisryhmänsä keräämään valokuvavetoomusta, jota kerättiin 15.1.2016 asti. Vetoomus luovutettiin Lidlin edustajille 5.2. Puheenjohtaja Ronja Karkinen edusti verkostoa Eetin ja Finnwatchin kanssa luovutustilaisuudessa.

Changemaker sai Lidl-kampanjaan liittyen myös huomattavaa medianäkyvyyttä. Maaseudun tulevaisuus teki jutun Lidlin alkuperämerkinnöistä toukokuussa ja haastatteli juttua varten verkoston puheenjohtajaa. Heti seuraavana päivänä myös Talouselämä uutisoi aiheesta. Ronja Karkista haastateltiin samasta teemasta myös syksyllä, jolloin Maaseudun tulevaisuus teki jälleen juttua Lidlin toiminnasta.

Maaliskuussa Changemaker teki kannanoton, että Suomen on lopettava asevientit Saudi-Arabiaan, joka on osallisena Jemenin sodassa. Kannanotto oli jatkoa vuoden 2012 kampanjalle, jolloin verkosto myös vaati aseviennin lopettamista konfliktialueille. Changemaker oli keväällä allekirjoittajana myös Verovaikuttajat-verkoston EU-komissaari Jyrki Kataiselle lähettämässä yhteisessä kirjeessä, jolla vaadittiin verotietojen julkista maakohtaista raportointia.

Syksyllä Changemaker otti yhdessä useiden muiden järjestöjen kanssa kantaa pakolaispolitiikkaan. Marraskuussa Changemaker allekirjoitti yhdessä 26 muun järjestön kanssa kannanoton, joka vaati Suomea moninkertaistamaan pakolaiskiintiönsä. Pakolaiskiintiötä nostamalla Suomi voi auttaa kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevia ihmisiä, kuten kidutuksen ja väkivallan uhreja, vammaisia, lapsia ja yksinhuoltajaaiteja. Joulukuussa Changemaker totesi yhdessä 13 muun järjestön kanssa, että oikeuksien rajoittaminen ja valvonnan lisääminen eivät ratkaise paperittomuutta.

5. PAIKALLISRYHMÄT

5.1. Paikallinen toiminta

Changemakerin paikallinen toiminta tapahtui eri puolilla Suomea itsenäisesti toimivissa paikallisryhmissä. Vuonna 2016 toimintaa järjestettiin ainakin Haapavedellä, Joensuussa, Jyväskylässä, Oulussa, Tampereella ja Turussa, joista ryhmät raportoivat toteuttamistaan tilaisuuksista. Verkostolla oli vuoden lopussa edelleen paikallisryhmät myös Espoossa, Helsingissä, Iisalmessa, Kajaanissa, Kuopiossa, Laihialla, Porvoossa ja Vaasassa. Näiden paikkakuntien osalta verkostolle ei kuitenkaan saatu tietoa toiminnasta lukuun ottamatta Helsingissä aloitettua vuoden 2017 toiminnan suunnittelua lukuun ottamatta.

Joulukuussa syntyi yksi kokonaan uusi paikallisryhmä, kun uudet innostuneet jäsenet perustivat oman ryhmän Ylöjärvelle. Toisaalta useita ryhmiä päätettiin vuoden aikana myös lopettaa, sillä pienille paikkakunnille todettiin olevan hankalaa luoda jatkuvuutta valtakunnallisesta verkostosta käsin, jos uusia toimijoita ei löydy paikallisesti ennen edellisen ikäryhmän lähtöä. Lakkautettuja ryhmiä olivat Haapajärvi, Hämeenlinna, Kiuruvesi, Kotka, Kuusamo ja Mikkeli. Mikäli paikkakunnille viriää uutta kiinnostusta, voidaan ryhmät helposti perustaa myös uudestaan.

Paikallisryhmät sopivat itse kokoontumisistaan ja toimintatavoistaan. Osa ryhmistä kokoontui läpi vuoden säännöllisesti joka toinen viikko, osa puolestaan sopi tapaamisista aina tilannekohtaisesti kokoontuen silloin tällöin tai osallistuen vain erilaisiin tapahtumiin, missä esittelivät Kadonneet eväät -kampanjaa. Paikallisryhmissä järjestettiin teemailtoja, yhteisiä retkiä, leffailtoja, vegaanista kokkausta ja kampanjointia sekä osallistuttiin Yhteisvastuukeräykseen. Useat ryhmät esittelivät toimintaa myös oppilaitosten avajaisissa ja teematapahtumissa. Joensuussa ja Jyväskylässä ryhmät osallistuivat paikkakuntien Mahdollisuuksien toreille sekä yliopiston kehitysyhteistyöviikolle.

Tietoa paikallisryhmien toimintasuunnitelmista sekä toteutuneesta toiminnasta kerättiin ryhmien toimittamien raporttien avulla sekä pitämällä yhteyttä ryhmiin. Raportoinnissa verkostolla oli käytössä sähköinen lomake, jota paikallisryhmiä pyydettiin täyttämään jokaisesta tilaisuudesta. Lomake oli mahdollista täyttää vaikkapa kännykällä heti tilaisuuden aikana. Muutamit ryhmät ottivat lomakkeen aktiiviseen käyttöön, mutta toisilta se tuntui unohtuneen, ja raporteja paikallisryhmien toiminnasta saatiin kuitenkin melko vähän. Tietoa toiminnasta saatiin kuitenkin myös seuraamalla paikallisryhmien tiedotusta sähköpostilistoilla sekä omissa Facebook-ryhmissään.

5.2. Paikallisryhmätoiminnan tukeminen

Paikallisryhmien toimintaa tuettiin tarjoamalla ryhmille koulutusta kampanjateemasta sekä verkoston vaikuttamistoiminnasta. Koulutusvierailuja tekivät Changemakerin puheenjohtaja ja kampanjavastaava sekä verkoston työntekijät. Työntekijät pitivät yhteyttä ryhmiin ja saattoivat niitä yhteen myös heidän alueelta toimintaa tukemaan ilmoittautuneiden changementoreiden kanssa.

Mahdollistaakseen paikallisessa toiminnassa mukana olevien kohtaamista ja yhteistä toiminnan suunnittelua, Changemaker järjesti 16.1. Kuopiossa paikallisryhmäpäivän. Tapahtuman ajankohta

oli ilmeisesti väärä monien vapaaehtoisten palaillessa vasta joululoman vietosta, ja osallistujia saapuikin paikalle vain viisi. Elokuulle suunniteltu toinen paikallisryhmäpäivä peruttiin työntekijävaihdoksen aiheuttaman resurssipulan ja kevään vähäisen osallistujamäärän takia.

Säännöllisen toiminnan mahdollistamiseksi ryhmät saattoivat anoa verkostolta myös kulukorvauksia. Tukea anottiin lukukausittain toimittamalla Changemakerin työntekijöille paikallisryhmän toimintasuunnitelma, josta ilmeni suunniteltujen kokoontumisten määrä sekä alustava ajankohta ja aihe. Tukimahdollisuutta hyödynsi kuitenkin vain yksi paikallisryhmä. Säännöllisten kokoontumisten lisäksi paikallisryhmiä tuettiin taloudellisesti korvaamalla kuluja myös tapahtumien järjestämisestä omalla alueella sekä osallistumisesta muiden järjestämiin tapahtumiin, kuten Mahdollisuuksien toreille. Näin vahvistettiin kampanjatoiminnan jalkauttamista eri puolille Suomea. Kulukorvauksista sovittiin aina etukäteen ja niitä maksettiin takautuvasti toimintaraporttien ja maksukuittien perusteella.

Syksyllä 2016 Changemaker tuotti paikallisryhmien säännöllisen toiminnan tueksi sekä etenkin uusien paikallisryhmien aktivoimiseksi valmiita toimintaideoita kevään 2017 ajaksi sisältäneen ohjelmaehdotuksen. Materiaali julkaistiin netissä ja siitä viestittiin kaikille paikallisryhmille sähköpostitse. Vinkkejä toimintaan oli saatavilla myös Opas toimintaan -materiaalissa, jota lähetettiin kaikille paikallisryhmille samoin kuin syksyllä 2016 uudistettua yleisesitettä.

6. GLOBALISTI

6.1. Lehden sisältö

Globalisti on Changemakerin oma lehti, jonka tavoitteena on lisätä tietoa kehityskysymyksistä sekä innostaa nuoria toimimaan oikeudenmukaisemman maailman puolesta.

Lehdestä ilmestyi vuonna 2016 kaksi numeroa. Globalistin 1/2016 teemana oli köyhyys. Jutuissa käsiteltiin muun muassa köyhyyteen liittyviä käsitteitä, miten köyhyyttä voidaan torjua, mitä nuoret ajattelevat köyhyydestä sekä vapaaehtoista köyhäilyä eli sitä, miksi jotkut valitsevat vapaaehtoisesti elää ilman rahaa. Teemaosiossa pohdittiin myös kehitystä sekä Etiopiassa että Suomessa.

Globalistin vuoden 2016 ensimmäisen numeron tekeminen oli aloitettu jo syksyllä 2015 ja sisältö valmistui jouluksi. Tammikuussa 2016 lehdestä tehtiin siis enää taitto ja painatus, ja lehti ilmestyi sopivasti uuden lukuvuoden alussa, jolloin se palveli sekä kouluja että verkostoa entistä paremmin.

Lehden numeron 2/2016 tekeminen aloitettiin helmikuussa ja teemana oli pääkampanjan mukaisesti liikakalastus. Teema-artikkeleissa pohdittiin liikakalastuksen vaikutusta meriin ja kalastajien toimeentulolle, muita meriä uhkaavia tekijöitä, kalan roolia ruokaturvan kannalta, kestävämpiä kulu- tusvalintoja sekä Itämeren tilannetta. Lehti ilmestyi elokuussa koulujen alkaessa.

Lisäksi lehdissä esiteltiin Changemakerin toimintaa, kurkistettiin elämään muualla päin maailmaa sekä haastateltiin nuoria maailmanmuuttajia, jotka toimivat innostavina esimerkkeinä myös muille. Lehden loppuosassa oli myös ruotsinkielinen osio, jossa muutamia teema-artikkeleita ja haastatteluita oli käännetty myös ruotsiksi. Molemmat lehdet saivat hyvää palautetta laadukkaasta sekä monipuolisesta sisällöstään.

6.2. Lehden jakelu

Globalisti-lehteen painettiin vuonna 2016 yhteensä 7 000 kappaletta, 3 500 kumpaakin numeroa. Globalistia jaettiin Changemakerin omissa tilaisuuksissa sekä tapahtumissa, joihin verkosto tai sen paikallisryhmät osallistuivat. Henkilökohtaisesti lehti lähetettiin kaikille viimeisen vuoden aikana

verkoston jäseneksi liittyneille siten. Lisäksi lehti lähetettiin kaikkien Suomen ev.-lut. kirkon seurakuntien nuorisotyöhön nuorisotiloissa luettavaksi.

Globalistin merkittävimmäksi jakelukanavaksi on kuitenkin noussut SubjectAid-palvelu, jonka kautta muun muassa opettajat ja muut globaalikasvatuksen parissa työskentelevät voivat tilata lehteä opetusmateriaaliksi. SubjectAid-palvelun kautta lehtiä tilattiin vuonna 2016 yhteensä 3399 kappaletta. Etenkin Köyhyys-teemainen lehti kiinnosti opettajia ja se tilattiin loppuun vajaan kuukaudessa. Liikakalastus-lehti oli aiheeltaan haastavampi ja sen tilaukset jakaantuivat koko syksyn ajalle.

Painetun version lisäksi Globalisti ilmestyi myös netissä. Lehti julkaistiin Kirkon Ulkomaanavun tiilillä Issuu-palvelussa, mistä sitä oli mahdollista jakaa edelleen. Changemakerin omilta nettisivuilta löytyi sekä linkki näköislehteen että arkisto, johon lisättiin lehdessä ilmestyneitä yksittäisiä artikkeleita. Tällä tavoin artikkeleita saattoi jakaa esimerkiksi sosiaalisessa mediassa ja ne saatiin myös esteettömään ja paremmin responsiiviseen muotoon kaikille nettisivukävijöille. Artikkeleita jaettiin lehden ilmestymisen jälkeen 1-2 viikon välein, jolloin lehdelle saatiin näkyvyyttä läpi lukukausien. Muutamia artikkeleita myös mainostettiin Facebookissa. Syksyllä ruotsinkielisen sivuston uudistuksen yhteydessä nettisivuille lisättiin myös mahdollisuus jakaa Globalistin ruotsinkielisiä artikkeleita.

6.3. Toimituskunta

Globalistin tekemisestä vastasi Changemakerin vapaaehtoisista koostuvat toimituskunta, johon kuului sekä verkoston toiminnassa jo aiemmin mukana olleita että aivan uusia jäseniä. He ideoivat lehden rakenteen, kirjoittivat jutut ja hankkivat kuvat. Lisäksi molemmissa lehdissä oli muutamia artikkeleita, kuten asiantuntijapuheenvuoro teemasta sekä Changementor-kolumni, joita pyydettiin toimituskunnan ulkopuolisilta kirjoittajilta.

Globalisti-lehden tekemistä sekä toimituskunnan työtä ohjasi tiimin keskuudesta päätoimittajaksi valittu Sini Savolainen. Erillistä nimettyä toimitussihteeriä lehdellä ei vuonna 2016 ollut lainkaan. Numeron 2/2016 tätä tehtävää hoiti kuitenkin verkoston harjoittelija Sonja Hyötylä. Toimituskunnan tukena sekä yhteyshenkilönä toimituskunnan ja taitajan ja painotalon välillä toimi Changemaker-koordinaattori, keväällä Sini Tyvi ja syksyllä Jonas Biström. Lehden taiton toteutti graafikko Mikael Björkman.

Toimituskunta oli avoin kaikille lehden teosta kiinnostuneille nuorille. Vaikka Globalistin tekeminen innosti jälleen useita, lehdelle ei kuitenkaan koko vuonna onnistuttu kokoamaan yhtenäistä ryhmää. Tämä kuormitti päätoimittajaa ja nosti työntekijöiden tuen tarvetta huomattavasti aiemmista vuosista.

Toimituskunnan kokouksia järjestettiin keväällä 2-3 viikon välein yhteensä kuusi kertaa. Vaikka lehden 2/2016 tekemisessä oli mukana yhteensä 18 vapaaehtoista, aktiivisesti toimituskunnan työhön osallistuneita oli vain neljä. Koska he kaikki asuivat hyvin eri puolilla, pidettiin taiton kommentointiin liittyvää kokousta lukuun ottamatta kaikki kokoukset Skypen välityksellä.

Lokakuussa aloitettiin numeron 1/2017 tekeminen tavoitteena, että lehti ilmestyisi heti vuoden alussa 2017. Tämän lehden tekemisessä oli mukana kymmenen vapaaehtoista. Toimituskunnan oli syksyn mittaan sovittuna muutamia, mutta niistä useampi peruuntui, koska osallistujia ei tullut mukaan. Viestintä lehden tekijöiden kesken sekä sisällön suunnittelu tapahtui tästä syystä lähinnä Globalistin Facebook-ryhmässä.

7. TAPAHTUMAT

7.1. Kesäkiertue

Touko-elokuussa toteutetun kesäkiertueen tavoitteena oli ennen kaikkea pitää esillä Changemakerin pääkampanjaa ja vetoomusta mutta myös esitellä muuta toimintaa sekä rekrytoida uusia jäseniä. Koska vapaaehtoisten sitouttaminen kesän aikana useisiin viikonlopputapahtumiin on ollut ajoittain haastavaa, päätettiin kesäkiertuetta vuonna 2016 supistaa huomattavasti ja keskittyä suurimpiin tapahtumiin. Paikallisryhmien ja kampanjaryhmän muutamien innokkaiden vapaaehtoisten oma aktiivisuus toi kiertueeseen kuitenkin pari lisätapahtumaan, joista oli ensiksi päätetty luopua.

Kesäkiertue koostui lopulta yhteensä seitsemästä tapahtumasta, jotka olivat:

- 7.5. Mahdollisuuksien tori Joensuussa
- 14.5. Yhden hinnalla -tapahtuma Tampereella
- 28.–29.5. Maailma kylässä -festivaali Helsingissä
- 8.-10.7. Herättäjäjuhlat Vantaalla
- 24.7. Partiolaisten Roihu-suurleiri Hämeenlinnan Evolla
- 31.7. Pax-festivaali Helsingissä
- 13.8. Mahdollisuuksien tori Jyväskylässä

Tapahtumista Yhden hinnalla, Maailma kylässä, Herättäjäjuhlat sekä Roihu olivat sellaisia, joihin osallistumista koordinoitiin toimistolta käsin ja joihin rekrytoitiin mukaan vapaaehtoisia koko verkostosta mainostamalla tapahtumia sähköpostilistoilla ja Facebookissa. Mahdollisuuksien toreille osallistumisesta vastasivat itsenäisesti verkoston paikallisryhmät Joensuussa ja Jyväskylässä. Changemakerin Jyväskylän paikallisryhmä oli yhdessä Maan Ystävien paikallisryhmän kanssa myös paikallisen Mahdollisuuksien torin pääjärjestäjä. Eniten vapaaehtoisia osallistui Maailma kylässä -festivaalille, missä Kadonneet eväät -kampanjaa esitteli Changemakerin teltalla viikonlopun aikana yhteensä 11 verkoston jäsentä, joista kaksi molempina päivinä. Herättäjäjuhlilla päivysti yhteensä kuusi jäsentä, joista puolet useampana päivänä. Muissa tapahtumissa verkoston esittelypisteestä vastasi 2-3 vapaaehtoista.

Kadonneet eväät -kampanjan hauska vetoomus herätti tapahtumissa paljon huomiota ja etenkin Maailma kylässä -festivaalilla ja Herättäjäjuhlilla allekirjoittajia oli teltalla ajoittain jonoksi asti. Kesän aikana vetoomukseen kerättiin lähes tuhat nimeä. Uusia jäseniä verkostoon liittyi kesän aikana 44.

Kadonneet eväät -kampanjaa esitelleen kesäkiertueen lisäksi Changemakerin rauharyhmän edustajat osallistuivat 14.5. Rajat auki rauhalle -tapahtumaan Helsingissä esittellen siellä verkoston rauhateemaan liittyvää vaikuttamistyötä

7.2. Kirkolliset nuorten tapahtumat

Changemaker näkyi vuoden aikana erilaisissa kirkollisissa nuorten tapahtumissa, joissa on mahdollisuus tavoittaa laajasti verkoston kohderyhmää sekä rekrytoida uusia jäseniä. Ensimmäinen näistä oli 13.–15.5. järjestetty Yhden hinnalla -tapahtuma Tampereella, mihin verkosto osallistui osana kesäkiertuettaan lauantaipäivän ajan. Verkostolla oli tapahtumassa esittelypiste, jolla kerättiin Kadonneet eväät -kampanjavetoomusta sekä rekrytoitiin uusia jäseniä. Lisäksi Changemaker toteutti tapahtumassa Mä sanon sen ääneen! -nimisen työpajan, jolla nuoria kannustettiin vaikuttamiseen. Pajassa pohdittiin erilaisia vaikuttamiskeinoja ja kanavia sekä aiheita, joihin osallistujat halusivat vaikuttaa. Pajaan osallistuneet nuoret halusivat puuttua ennakkoluuloihin ja vaikuttamiskeinoksi valittiin banderollin maalaaminen. ”Uskalla tutustua ennen kuin tuomitset!” -banderolli ripustettiin pajan jälkeen roikkumaan tapahtumapaikkana toimineen Monitoimitalo 13:n ikkunoista rakennuksen ulkoseinälle.

Marraskuussa Changemakerin oli mukana nuorille suunnatuissa gospeltapahtumissa 5.11. Oulugospelissa sekä 18.–20.11. Maata näkyvissä -festivaalilla Turussa. Etenkin Maata näkyvissä oli verkoston kampanjoinnin kannalta jättimenestys: erilainen kampanjavetoomus innosti nuoria ja oman kalan kävi lopulta painamassa peräti 788 osallistujaa. Tapahtumissa Changemakeriin liittyi myös 56 jäsentä. Changemakerin esittelypisteellä päivysti Oulussa viisi ja Turussa kuusi vapaaehtoista.

7.3. Ruotsinkieliset tapahtumat

Vuonna 2016 Changemaker näkyi myös kahdessa suurimmassa ruotsinkielisissä kirkollisessa nuorten tapahtumassa. Ungdomens Kyrkodagar -tapahtumassa 23.1. Karjaalla Changemaker järjesti yhdessä Kirkon Ulkomaanavun kanssa työpajan aiheesta pakolaisuus ja mitä nuoret Suomessa voivat tehdä pakolaisten auttamiseksi. Työpajaan osallistui 15 nuorta. Lisäksi yhteensä noin 40 nuorta vieraili verkoston esittelypisteellä, missä suosittuja olivat etenkin Globalisti-lehdet, joissa on myös ruotsinkielinen osio.

Syksyllä Changemaker oli mukana Höstdagarna -tapahtumassa, joka järjestettiin 5.11. Akaassa. Verkostolla oli tapahtumassa suuri esittelypiste, jolla päätoimintona oli kerätä Kadonneet eväät – kampanjavetoomusta. Kampanja ja Changemaker-toiminta kiinnosti ruotsinkielisiä nuoria laajasti ja tapahtumasta saatiinkin päivän aikana 145 uutta allekirjoitusta sekä 27 uutta jäsentä. Ruotsinkielisiin tapahtumissa verkostoa esittelivät Changemakerin työntekijät.

7.4. Globaalikasvatukseen liittyvät tapahtumat

Tammikuussa Changemaker oli mukana myös kahdessa tapahtumassa, joissa tavoitetaan etenkin nuorten kanssa työskenteleviä. Kirkon kasvatuksen päivillä 12.–14.1. Jyväskylässä Changemaker esitteli toimintaansa sekä kansainväliseen diakoniaan ja globaalikasvatukseen liittyviä materiaalejaan kirkon nuorisotyöntekijöille. Verkostolla oli tapahtumassa myös oma ohjelmaosio ”Hyvää tekevä nuori”, jossa pohdittiin nuorten mahdollisuuksia osallistua oikeudenmukaisemman maailman rakentamiseen sekä keinoja, miten seurakunnan nuorisotyö ja Changemaker-verkosto voivat yhdessä tukea nuoria aktiiviseen kansalaisuuteen. Ohjelmaosuuden toteuttivat Changemaker-koordinaattori Pertti Keinänen ja verkoston puheenjohtaja Ronja Karkinen. Messuosastolla päivysti työntekijöiden lisäksi kolme vapaaehtoista.

29.–30.1. Changemaker osallistui Educa-messuille Helsingissä esitellen globaalikasvatusmateriaaleja sekä Globalisti-lehteä, jota opettajat voivat tilata opetusmateriaaliksi SubjectAid-palvelun kautta. Changemaker oli mukana messujen Kansalaisvaikuttamisen torilla, missä verkoston pisteellä päivysti tapahtuman aikana seitsemän vapaaehtoista.

Tapahtumissa opettajia ja nuorisotyöntekijöitä kannustettiin myös changementoreiksi eli tukijoiksi verkoston paikallisryhmissä toimiville vapaaehtoisille.

8. JÄSENASIAT

8.1. Jäsenrekrytointi

Changemaker-verkostoon liittyi vuonna 2016 yhteensä 212 uutta jäsentä. Verkoston jäsenyyden ikäraja on 13–35 vuotta, joten tämän iän ylittäneet henkilöt puolestaan poistettiin rekisteristä ja heille tarjottiin mahdollisuutta liittyä changementoriksi. Vuoden lopussa verkoston jäsenmäärä oli 2001 (vuonna 2015: 1853).

Uusista jäsenistä suurin osa liittyi verkostoon erilaisissa tapahtumissa, joissa toimintaa esiteltiin. Etenkin verkoston kohderyhmän kannalta otolliset kirkolliset nuorten tapahtumat olivat tärkeässä roolissa jäsenrekrytoinnissa. Hyvää rekrytointitulosta siivitti innostava kampanjointi, jonka myötä useat Changemakerin pisteellä käyneet nuoret kiinnostuivat verkoston toiminnasta. Jäseniä ilmoitautui läpi vuoden myös nettisivujen kautta. Nettilomakkeella liittyneiden määrässä oli nähtävillä nousua etenkin verkoston Facebook-mainoskampanjoiden sekä koulutustapahtumien ilmoittautumisten aikaan.

Verkostoa erilaisissa tapahtumissa tai vierailuilla (esimerkiksi kouluissa tai rippikoululeireillä) esitelleet sekä uusia jäseniä rekrytoineet vapaaehtoiset saivat toiminnastaan pisteitä Changemakerin jäsenpalkintojärjestelmään. Kerätyillä pisteillä vapaaehtoiset pystyivät hankkimaan erilaisia Changemaker-tuotepalkintoja, kuten t-paidan tai hupparin. Jäsenrekrytointiin osallistuneiden kiittämisellä haluttiin tuoda esille rekrytoinnin tärkeyttä. Samalla vapaaehtoisia kannustettiin tekemään myös henkilökohtaista kutsumista verkostoon, sillä vuonna 2015 tehdyn jäsenkyselyn mukaan se on merkittävä motivaatiotekijä, miksi ihmiset ovat lähteneet mukaan toimintaan.

8.2. Jäsenten sitouttaminen

Aktiivisen jäsenrekrytoinnin lisäksi on tärkeää, että uudet jäsenet löytävät sopivan toimintamuodon itselleen. Uusia jäseniä kutsuttiin mukaan toimintaan lähettämällä heille sähköpostitse henkilökohtainen tervetuloviesti, jossa kerrottiin eri toimintamuodoista, ajankohtaisista tapahtumista sekä jäsentä lähimpänä olevasta paikallisryhmästä. Erityisesti heitä kannustettiin mukaan Changemaker-viikonloppuihin. Tervetuloviestien lähettämisestä vastasi tiimin jäsenvastaava. Uusille jäsenille lähetettiin myös postitse Globalisti-lehti ja kutsu Changemaker-viikonloppuun.

Jäsenten osallistumista kaikkeen verkoston toimintaan heidän asuinpaikkakunnastaan riippumatta mahdollistettiin korvaamalla matkakuluja julkisen liikenteen lippuja vastaan. Oikeudesta matkakorvauksiin tiedotettiin tapahtumamainosten yhteydessä. Koska matkustaminen ei aikataulusyistä ole kuitenkaan aina mahdollista, etenkin teemaryhmien sekä Globalistin toimituskuntaan sitoutumista edistettiin mahdollistamalla kokoontumisiin myös etäosallistuminen Skypen välityksellä.

Vapaaehtoisia sitoutettiin toimintaan myös kiittämällä ja palkitsemalla heitä. Jäsenpalkintojärjestelmän lisäksi esimerkiksi Globalisti-lehden tekemiseen muistettiin pienillä kiitoslahjoilla, kuten Changemaker-muistikirjoilla. Valtakunnallisesti koordinoituissa tapahtumissa toimintaa ja kampanjaa esitelleille tarjottiin tapahtumassa lounas ja paikallisryhmien omin kampanjatapahtumien jälkeen ryhmän oli mahdollista mennä yhdessä kiitoskahveille.

Lisäksi jäsenille tarjottiin mahdollisuuksia osallistua paitsi Changemakerin omiin myös muiden tahojen, kuten Kepan, järjestämiin koulutuksiin ja kehittää sitten osaamistaan entisestään. Verkostossa aktiivisesti toimineille tehtiin pyynnöstä myös todistuksia vapaaehtoistyöstä, joita heidän oli mahdollista hyödyntää esimerkiksi työnhaussa.

8.3. Changementor

Changementor-toiminnalla kootaan yhteen ja vahvistetaan verkoston siteitä muualla yhteiskunnassa vaikuttaviin vanhoihin aktiiveihin sekä henkilöihin, jotka voisivat tukea omalla osaamisellaan Changemakerin toimintaa. Changementorit voivat esimerkiksi toimia paikallisryhmien tukena tai kouluttajina eri teemoista.

Vuonna 2016 mahdollisuutta liittyä changementor-rekisteriin ja olla tukena joko olemassa olevalle tai toimintaansa aloittelevalla paikallisryhmälle mainostettiin etenkin Kirkon kasvatuksen päivillä sekä Educa-messuilla. Mentoriksi ilmoitautui yhteensä 21 henkilöä.

Lisäksi muutamille paikkakunnille, joilla toimii Changemakerin paikallisryhmä, etsittiin paikallisia mentoreita olemalla suoraan yhteydessä seurakunnan nuorisotyöhön tai diakoniatyöhön, jossa toimii Kirkon Ulkomaanavun yhteyshenkilöitä.

9. TIEDOTUS

9.1. Nettisivut ja sosiaalinen media

Tavoittaakseen mahdollisimman laajan yleisön, Changemaker viesti monipuolisesti eri kanavissa. Changemakerin tärkeimmät tiedotuskanavat olivat verkoston nettisivut (www.changemaker.fi), uutiskirje sekä Facebook-sivu (www.facebook.com/ChangemakerFinland).

Nettisivujen sisältöä päivitettiin ja sivuille lisättiin uutta materiaalia säännöllisesti. Uutisten lisäksi suomenkielisellä sivustolla julkaistiin blogitekstejä, Valokeilassa vapaaehtoinen -haastatteluja, tapahtumakalenteria sekä kuvia Changemakerin toiminnasta. Sisältöä sivuille tuottivat etenkin verkoston työntekijät sekä tiimin tiedotusvastaava, mutta myös muutamat muut vapaaehtoiset. Lisäksi nettisivuilla julkaistiin Globalistin verkkoversiota sekä yksittäisiä artikkeleja. Materiaalipankista löytyivät puolestaan verkoston tuottamat aineistot, niiden tilauslomake sekä ohjeet ja raportointilomakkeet vapaaehtoisille.

Nettisivuilla oli myös tietoa verkoston vaikuttamistoiminnasta ja Kadonneet eväät -kampanjasta, jolle oli rakennettu kampanjailmeen mukainen alasivusto. Kampanjasivut (www.kadonneetevaat.fi) avattiin maaliskuussa ja niiltä löytyi muun muassa tietoa kampanjateemasta, vetoamus sekä toimintavinkkejä ja materiaalia kampanjan esillä pitämiseksi myös paikallisesti.

Changemakerin nettisivut ovat responsiiviset ja esteettömät niin, että niitä on helppo käyttää erilaisilla laitteilla ja ruudunlukuohjelmilla. Suomenkielisen pääsivuston lisäksi sivuilta löytyy perustietoa verkostosta myös ruotsiksi ja englanniksi. Vuonna 2016 etenkin ruotsinkielistä sivustoa kehitettiin uudistamalla etusivua sekä lisäämällä sivustolle mahdollisuus selata uutisia ja Globalistin artikkeleita myös ruotsiksi.

Sosiaalisen median kanavista oli Facebook, missä verkosto jakoi tietoa toiminnasta, tulevista tapahtumista ja kampanjan etenemisestä. Lisäksi sivulla jaettiin verkoston teemoihin ja ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin aiheisiin liittyviä artikkeleita. Changemakerin Facebook-sivulla oli vuoden lopussa 2090 seuraajaa, mikä on 657 enemmän kuin vuoden 2015 lopussa. Päivitysten lisäksi Facebookissa tehtiin mainontaa, jonka avulla etenkin tapahtumia voitiin markkinoida jäsenistöä laajemmin verkoston kohdeikäryhmälle. Mainonta oli myös hyvin tavoitettavaa ja tuloksellista: sen myötä tapahtumiin ilmoittautui paljon ensikertalaisia, jotka samalla liittyivät verkoston jäseniksi. Toisaalta mainonnalla saavutettiin myös paljon vaikuttamisesta kiinnostuneita, jotka esimerkiksi allekirjoittivat verkoston kampanjavetoomukset netissä. Facebook-mainonnasta vastasivat Changemakerin työntekijät, päivityksistä työntekijöiden lisäksi muutamat nimetyt vapaaehtoiset.

Changemaker jakoi tietoa toiminnastaan Facebookissa lisäksi vapaaehtoisille, teemaryhmille ja Globalistin toimituskunnalle tarkoitetuissa ryhmissä, jotka mahdollistivat keskustelua toimintaryhmien kokoontumisten välillä. Myös monilla paikallisryhmillä on omat Facebook-ryhmänsä.

Laajentaakseen sosiaalisen median näkyvyyttään, Changemaker kehitti viestintäänsä myös Twitterissä (@ChangemakerFin) ja Instagramissa (@changemakerfin), joissa molemmissa verkoston seuraajamäärät kasvoivat valtavasti. Kanavien päivittämisestä vastasivat pääasiassa someryhmään mukaan ilmoittautuneet verkoston vapaaehtoiset. Twitterissä Changemaker jakoi tietoa ja keskusteli aktiivisesti etenkin liikakalastukseen, kestävään kehitykseen sekä pakolaispolitiikkaan liittyvistä teemoista. Vuoden 2015 loppuun mennessä verkosto oli julkaissut 902 twiittiä, mutta vuoden 2016 lopussa luku oli peräti 2180. Verkoston Twitter-seuraajien määrä nousi 622, mikä oli

303 enemmän kuin vuotta aiemmin. Instagramissa Changemakerin seuraajien määrä nousi 474 (+270) ja julkaisuja tehtiin 360.

9.2. Uutiskirje ja sähköpostilistat

Changemakerin ajankohtaisista asioista tiedotettiin myös kuukausittain lähetettävässä uutiskirjeessä. Uutiskirje lähetettiin verkoston kaikille jäsenille, joiden ajantasainen sähköposti oli tiedossa, sekä henkilöille, jotka olivat nettisivujen kautta liittyneet kirjeen tilaajiksi. Uutiskirjeen tilaajia oli vuoden lopussa 1288, mikä oli 255 enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Uutiskirje julkaistiin suomen kielellä ja sen laati verkoston koordinaattori, joka kokosi kirjeeseen tietoa myös tiimiltä, toimituskunnalta sekä teema- ja paikallisryhmiltä. Uutiskirjeen tilaajalistan kautta tiedotettiin lisäksi erillisillä viesteillä verkoston jäsenkokouksista. Marraskuun lopussa perustettiin myös jatkossa muutaman kerran vuodessa ilmestyvän ruotsinkielisen uutiskirjeen tilaajarekisteri, jolle liittyi vuoden loppuun mennessä 28 henkilöä. Ruotsinkielisiä uutiskirjeitä ei yhtä tervetuloviestiä lukuun ottamatta kuitenkaan ehditty lähettää.

Uutiskirjeen lisäksi verkostolla oli käytössään sähköpostilistat jokaiselle teema- ja paikallisryhmälle sekä tiimille ja Globalistin toimituskunnalle, joilla ryhmät tiedottivat toiminnastaan. Tiimin lista oli muilta suljettu lista, joka toimi vain tiimin ja työntekijöiden välisenä keskustelukanavana. Kaikki muut listat olivat avoimia ja niille saattoi liittyä Changemakerin nettisivujen kautta kuka tahansa toiminnasta kiinnostunut henkilö. Lisäksi nettisivujen jäsenilmoituslomaketta muokattiin niin, että jäseneksi liittymisen yhteydessä saattoi liittyä myös itseään kiinnostavien ryhmien sähköpostilistoille, mikä lisäsi uusien tilaajien määriä huomattavasti vuoden 2016 aikana. Keskeisistä sähköpostilistoista Globalisti-listalla oli vuoden lopussa 129 tilaajaa (+59 tilaajaa edellisestä vuodesta), rauhalistalla 164 (+78), talouslistalla 88 (+28) ja ympäristölistalla 145 (+70) tilaajaa. Kasvaneet tilaajamäärät eivät kuitenkaan vielä 2016 näkyneet toimintaan osallistuneiden määrässä. Teemaryhmien ja Globalistin viestinnässä sähköpostilistojen kautta on siis vielä kehitettävää.

10. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

10.1. International Changemaker Network

Suomen Changemaker on osa kansainvälistä Changemaker-verkostoa. Toiminta on alun perin lähtöihin Norjasta, minne ensimmäinen Changemaker-verkosto perustettiin vuonna 1992. Sittemmin toiminta on levinnyt eri puolille maailmaa. Osa aiemmin toimineista verkostoista ei kuitenkaan enää ole aktiivisia. Vuoden 2016 alussa Changemaker-toimintaa oli tietyvästi Islannissa, Keniassa, Norjassa, Pakistanissa ja Suomessa sekä Kambodzhassa, jonne toimintaa oli syntynyt Kirkon Ulkomaanavun ja Suomen Changemakerin tuella.

Eri maiden kansalliset verkostot ovat yhteisissä kokouksissaan linjanneet yhteisistä periaatteista, joihin sitoutuvat järjestöt voivat hakea International Changemaker Network -jäsenyyttä. Tähän verkostoon kuuluvat tahot kokoontuvat kasvotusten joka toinen vuosi. Välivuosina järjestetään Skype-kokouksia. Skype-kokous voidaan kutsua myös koolle, mikäli verkostoon tulee uusia jäsenhakeuksia.

Keväällä 2016 jäsenyyshakemuksensa jättivät Cambodian Changemaker Network -nimeä käyttänyt Kambodzhin verkosto sekä Tanskan kirkon ulkomaanavun (DanChurchAid) yhteydessä toimiva nuorisoverkosto Nødhjelpens Ungdom. Molemmat järjestöt hyväksyttiin mukaan kansainväliseen verkostoon toukokuussa. Samalla kansainvälinen verkosto kasvoi jälleen kattamaan seitsemän kansallista verkostoa.

Changemaker-verkostot pitivät yhteyttä toisiinsa sähköpostitse sekä lähettämällä edustajia toistensa koulutustapahtumiin. Tiedon kulun varmistamiseksi, jokaisella maalla tulee olla vähintään yksi nimetty yhteyshenkilö, jonka yhteyshenkilö, jonka yhteyshenkilö ovat muiden verkostojen tiedossa. Suomesta uusiksi

yhteyshenkilöiksi valittiin syksyllä Anni Valden ja Sini Tyvi. Aiemmin tehtävässä olivat toimineet Riikka Piri ja Anne Heikkinen.

Kansainvälisellä verkostolla oli yhteistä viestintää varten käytössään myös Facebook-sivu (www.facebook.com/InternationalChangemakerNetwork). Yhteyshenkilöt tekivät sivuilla kuitenkin päivityksiä vain hyvin harvoin. Verkoston yhteiset nettisivut, joita Suomen Changemaker oli ylläpitänyt, päätettiin vuonna 2016 lakkauttaa. Syynä oli sivustoon kohdistunut tietoturvariski, joka olisi vaatinut laajamittaista päivitys- ja uudistustyötä. Tähän ei kuitenkaan ollut varattu rahaa, ja kun sivuston tiedot olivat myös kovin vanhentuneita eivätkä muut verkostot olleet niitä omalta osaltaan päivittäneet, ei sivuston ylläpitämistä nähty enää järkeväksi.

10.2. Changemaker-verkostojen kansainvälinen kokous

Changemaker-verkostojen kuudes kansainvälinen kokous järjestettiin 4.-7.10. Mäntsälässä ja sitä isännöi Suomen Changemaker. Kokoukseen kutsuttiin kaksi edustajaa jokaisesta kansainväliseen verkostoon kuuluvasta maasta. Kokoukseen osallistuivat edustajat Islannin, Kambodžan, Norjan, Suomen ja Tanskan verkostoista. Pakistanin ja Kenian edustajat eivät ehtineet saada viisumeja riittävän ajoissa, ja joutuivat siksi perumaan tulonsa viime hetkellä. Molemmille verkostoille tarjottiin tästä syystä mahdollisuutta osallistua kokoukseen myös Skypen välityksellä, mutta lopulta he jättyivät kuitenkin pois koko kokouksesta.

Suomen edustajat valitsi tiimi, joka päätti valita toiseksi edustajaksi puheenjohtaja Ronja Karkisen. Toisesta paikasta avattiin koko jäsenistölle avoin haku, jonka tavoitteena oli osallistaa mukaan uusi kansainvälisen toiminnan kehittämiseksi innostunut vapaaehtoinen jo kokeneen toimijan rinnalle. Koska tehtävään ei tullut ainuttakaan hakemusta tiimin ulkopuolelta, valittiin toiseksi kokousedustajaksi lopulta varapuheenjohtaja Anne Heikkinen.

Kansainvälisessä kokouksessa linjattiin International Changemaker Network -yhteistyötä ja yhteisistä säännöistä sekä keskusteltiin mahdollisuudesta toteuttaa yhteistä vaikuttamistoimintaa etenkin kestävä kehityksen tavoitteisiin liittyen. Yhteistyön syventämiseksi eri verkostojen kesken päätettiin, että jatkossa kansainvälisen verkoston välisiä Skype-kokouksia pidetään noin kolmen kuukauden välein.

10.3. Koulutusvaihto Changemaker-verkostojen kesken

Kansainvälinen kokous järjestettiin juuri ennen syksyn Changemaker-viikonloppua, mikä mahdollisti useiden kokousedustajien osallistumisen myös koulutustapahtumaan. Samalla useimmat suomalaiset maailmanmuuttajat saivat mahdollisuuden kuulla muiden verkostojen vaikuttamistoiminnasta ja keskustella edustajien kanssa. Myös kevään Changemaker-viikonloppuun oli kutsuttu vieraita sisarverkostoista ja sinne osallistui yksi henkilö Norjasta.

Suomalaisten nuorten osallistumista kansainväliseen Changemaker-toimintaan mahdollistettiin myös lähettämällä kaksi verkoston jäsentä kesäkuussa Norjaan, missä he osallistuivat Norjan Changemakerin SommerSNU-tapahtumaan. Viikonmittaiselle koulutusleirille osallistuivat Saara Jurvelin ja Anni Valden, jotka toimivat verkoston Turun ja Tampereen paikallisryhmissä.

11. OMIN SANAIN -VIDEOHANKE

Changemakerin vuonna 2016 käynnistynyt valtakunnallinen hanke Omin sanoin – In My Own Words tukee turvapaikanhakijoina Suomeen tulleita nuoria kotoutumisessa sekä tarjoaa välineitä aktiiviseen osallistumiseen. Hankkeen tavoitteena on videotyöskentelyn kautta antaa turvapaikanhakijoille mahdollisuus kertoa oma tarinansa ja saada äänensä kuuluville. Samalla hankkeen toivotaan lisäävän suomalaisten solidaarisuutta turvapaikanhakijoita kohtaan.

Omin sanoin -hanke alkoi huhtikuussa, jolloin verkostossa aloitti uusi projektikoordinaattori. Hankkeen keskeinen toimintamuoto ovat eri puolilla Suomea toteuttavat videotyöpajat. Ensimmäinen videotyöpaja järjestettiin toukokuussa Changemaker-verkoston vapaaehtoisille. Pajan tarkoituksena oli paitsi innostaa vapaaehtoisia mukaan hankkeeseen, myös testata videotyöskentelymetodia. Touko-kesäkuussa käynnistyivät hankkeen ensimmäiset videotyöpajat turvapaikanhakijajanuorten kanssa. Nämä pilottipajat järjestettiin Espoossa ja Helsingissä.

Kesällä toiminnan järjestäminen ja sopivien yhteistyötahojen löytäminen oli haastavampaa, mikä antoi aikaa kehittää hanketta edelleen. Syksyllä videotyöpajoja järjestettiin Helsingissä, Turussa ja Espoossa. Pajoissa turvapaikanhakijoina Suomeen saapuneet nuoret käsikirjoittivat, kuvasivat ja leikkasivat lyhyen videon itse valitsemastaan aiheesta. Osallistuminen ei vaatinut aiempaa kokemusta videotyöskentelystä, vaan siihen perehdyttiin yhdessä. Videot tehtiin työpajaohjaajan avustuksella, mutta nuorten omista lähtökohdista. Osallistujat saivat itse valita, mitä haluavat kertoa ja millä tavalla haluavat toteuttaa videonsa. Varsinaiset pajat olivat luonteeltaan pitkäkestoisia (10–12 tapaamiskertaa), mikä mahdollisti luottamuksen rakentumisen ohjaajan ja osallistujien välille, oman äänen löytämisen sekä syvällisemmän tarinan työstämisen.

Ensimmäisenä vuonna suurimman osan pajoista toteutti projektikoordinaattori Elina Mäkilä. Syksyllä Helsingissä ja Espoossa pajoihin kutsuttiin myös Stadin ammattiopiston oppilaita. Pajojen järjestämisessä tehtiin yhteistyötä myös etenkin vastaanottokeskusten sekä paikallisseurakuntien kanssa.

Omin sanoin -hankkeen ensisijainen osallistujaryhmä on Suomeen turvapaikanhakijoina tulleet 18–30-vuotiaat nuoret aikuiset. Hankkeeseen osallistui yhteensä 26 turvapaikanhakijana Suomeen saapunutta henkilöä. Heistä 18 oli miehiä ja kahdeksan naisia. Osallistujat olivat saapuneet Afganistanista, Irakista, Somaliasta. Hankkeessa noudatetaan matalan kynnyksen periaatetta niin, että mahdollisimman moni voi osallistua, ja toiminnot ovat avoimia ja vapaaehtoisia kaikille kohderyhmään kuuluville. Eri maista tulleiden turvapaikanhakijoiden osallistamiseksi pajoissa on tulkkaus tai vertaisohjaajien apu.

Pajoissa valmistui yhteensä 16 videota, jotka kertoivat tarinoita ihmisistä, heidän kohtaamisista haasteistaan, haaveista ja onnistumisista. Videot myös valottivat tekijöiden arkea ja kokemuksia, sekä auttoivat tekijöitä jäsentämään omaa todellisuutta haastavan elämäntilanteen keskellä. Osa videoista oli tehty enemmän omaksi iloksi, mutta seitsemän videota saatiin myös laajempaan leviytykseen. Näitä videoita näytettiin ensi kertaa 19.12. Turussa pidetyssä Omin sanoin -näytöksessä. Pääkirjastolla järjestetty näytös keräsi täyden salin, yli 80 osallistujaa. Videot herättivät valtavasti kiinnostusta myös näytöksen jälkeen ja välittömästi pyynnön uusintänäytöksestä.

Hankesuunnitelmaan oli kirjattu, että videoita julkaistaisiin myös Changemakerin nettisivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Nettisivuston rakentamista sekä somelevitystä päätettiin kuitenkin lykätä vuodelle 2017, jotta pajatyöskentelyyn ja videoiden tuotantoon olisi enemmän aikaa ja jotta sivusto voitaisiin sitten rakentaa paremmin hankkeen ehdoilla. Loppuvuodesta hankkeelle luotiin olemassa olevan materiaalin pohjalta lyhyt traileri, joka herätti niin ikään heti kiinnostusta.

Hankkeessa pyrittiin myös tuomaan suomalaisia ja turvapaikanhakijoina Suomeen saapuneita nuoria yhteen paitsi kutsumalla suomalaisia osallistujia mukaan videotyöpajoihin, myös järjestämällä muita tilaisuuksia, joissa nuoret voivat tutustua toisiinsa ja tehdä asioita yhdessä. Kesällä ensimmäisten pilottipajojen aikana järjestettiin muun muassa yhteinen piknik. Lokakuussa hankkeen puitteissa toteutettiin viikonloppuretki Nuuksion kansallispuistoon.

Videopajoihin osallistuneilta on saatu hyvää palautetta ja ihmiset ovat olleet iloisia ja tyytyväisiä osallistumisestaan. Hankkeessa oli kuitenkin myös erilaisia haasteita. Suurimman haasteen muodosti osallistujien houkutteleminen videopajoihin, sillä videoiden tekeminen saattoi tuntua joillekin vieraalta. Haasteena oli myös pystyä kertomaan heille pajan ideasta, että he ovat videoiden tekijöitä, eivät kohteita. Videoiden tekeminen ja oman äänen löytäminen vaativat myös luottamusta, joka

syntyy vain ajan kanssa. Juuri tässä pitkät pajat ovat olleet hyvä valinta, mutta toisaalta ne ovat vaatineet osallistujilta pidempikestoista sitoutumista, mihin kaikki eivät ole olleet valmiita. Ihmisten vaikea tilanne sekä poliittisen ilmapiirin kiristyminen on selkeästi vaikuttanut ihmisten haluun sitoutua. Videon tekemisessä ja oman tarinan kertomisessa kieli on myös keskeisessä roolissa. Jos yhteistä kieltä ei ole ollut, se on vaikeuttanut tekemistä, koska tilattujen tulkkien käyttö ei ole aina tuntunut osallistujista luontevalta. Toimivan pajan organisoiminen etenkin toiselle paikkakunnalle on myös vaatinut oman aikansa, sillä videon tekeminen vaatii tiettyjä resursseja.

12. YHTEISTYÖKUMPPANIT JA SIDOSRYHMÄT

12.1. Kirkon Ulkomaanapu

Changemaker toimii osana Kirkon Ulkomaanapu mutta kuitenkin itsenäisesti. Changemakerin tiimi tapasi Ulkomaanavun edustajia 18.2., jolloin käytiin läpi etenkin molempien tahojen valmisteilla olleita strategioita ja pohdittiin Changemakerin kehittämistä. Yhteistyötä Kirkon Ulkomaanavun kanssa tehtiin myös erilaisissa tapahtumissa.

12.2. Muiden maiden Changemaker-verkostot ja ACT Alliance

Koska Suomen Changemaker isännöi kansainvälisen Changemaker-verkoston kokousta, yhteydenpito muiden maiden verkostoihin oli vuoden mittaan tiivistä. Yhteyshenkilöinä muussa viestinnässä toimivat verkoston vapaaehtoiset, mutta kokouksen käytännön järjestelyistä vastasivat työntekijät.

Changemaker-koordinaattorit osallistuivat myös ACT Alliance -verkoston Community of Practice on Youth Participation -ryhmän työskentelyyn. Kirkollisten avustusjärjestöjen väliseen yhteistyöryhmään osallistui erilaisia nuorisotyötä tekeviä järjestöjä eri puolilta maailmaa. Ryhmän koollekutsujina toimivat Norjan Changemaker ja Luterilainen Maailmanliitto. Ryhmän tarkoituksena oli jakaa kokemuksia nuorten osallisuudesta ja osallistamisesta sekä vaikuttamistoiminnasta.

12.3. Kepa

Verkosto piti yhteyttä Kepaan erilaisten yhteistyöverkostojen tapaamisten kautta, lähettämällä edustajia muutamiin Kepan järjestämiin koulutuksiin sekä kutsumalla Kepan asiantuntijoita koulutajiksi omiin tapahtumiinsa.

12.4. Rauhanjärjestöt ja ihmisoikeusjärjestöt

Changemakerin rauharyhmä teki yhteistyötä ja piti yhteyttä useiden eri järjestöjen kanssa. Touku-kuussa ryhmä osallistui rauhanjärjestöjen järjestämään Rajat auki rauhalle –tapahtumaan ja joulukuussa se oli mukana järjestämässä PAX-klubia yhdessä Sadankomitean kanssa. Ryhmän kiinnostus Länsi-Saharan tilanteeseen johti yhteydenpitoon ja tapaamisiin Kansainvälisen solidarisuusliikkeen sekä Länsi-Saharan opiskelijajärjestö UESARIO:n edustajien kanssa. Pakolaispolitiikkaan ja ihmisoikeuskysymyksiin liittyen yhteyttä pidettiin etenkin Amnesty Internationalin Suomen osaston ja Pakolaisavun kanssa.

12.5. Talusteemaan liittyvät järjestöt

Changemakerin talousryhmän yhteydenpito muiden järjestöjen kanssa jäi melko vähäiseksi. Verkoston puheenjohtaja seurasi aktiivisesti Verovaikuttajat -verkostoa ja välitti sieltä tietoa talousryhmän sähköpostilistalle ja Facebook-ryhmään. Verovaikuttajat -verkostossa toimivista järjestöistä Finnwatchin ja Eettisen kaupan puolesta ry:n kanssa tehtiin yhteistyötä myös Lidl läpinäkyväksi -kampanjassa, johon Changemaker liittyi mukaan loppuvuodesta 2015.

12.6. Ympäristöjärjestöt

Ympäristöjärjestöistä Changemaker piti yhteyttä etenkin WWF:n ja Greenpeacen kanssa, jotka ovat molemmat kampanjoineet myös liikakalastukseen liittyvistä kysymyksistä. Changemaker oli mukana myös järjestöjen yhteisessä ilmastovaikuttamisessa.

12.7. Kirkolliset yhteistyötahot

Changemaker jatkoi hyvää yhteistyötä kirkollisten sidosryhmien, kuten Nuorten Keskuksen, Suomen Lähetysseuran ja Kirkon kasvatus- ja perheasian osaston, kanssa. Tiimin tapahtumavastaava edusti verkostoa Yhden hinnalla -tapahtuman ohjelmatyöryhmän tapaamisissa. Tapahtuman pääjärjestäjiä olivat Nuorten Keskus ja Tampereen seurakuntayhtymä. Changemaker-koordinaattori Pertti Keinänen oli mukana lisäksi vuoden 2016 tammikuussa järjestettyjen Kirkon Kasvatuksenpäivien ohjelmatyöryhmässä. Syksystä lähtien koordinaattori Sini Tyvi edusti verkostoa kirkon kasvatuksen Rauha-teemavuosien suunnitteluryhmässä sekä toukokuussa 2017 järjestettävän Kirkko 2025 – Nuorten tulevaisuusseminaarin työryhmässä. Kirkollisia sidosryhmiä tavattiin vuoden mittaan myös muissa tapahtumissa sekä yhteistyökokouksissa. Yhteistyötä kirkollisten toimijoiden kanssa tehtiin myös Ekopaasto-kampanjaan liittyen. Porvoon hiippakunnan ja kirkon ruotsinkielisen työn keskuksen kanssa tehtiin yhteistyötä etenkin Ungdomens Kyrkodagar ja Höstdagarna -tapahtumissa.

12.8. Nuorisoyhteistyö Allianssi

Changemaker on Kirkon Ulkomaanavun kautta Allianssin jäsen. Changemaker-koordinaattorit toimivat yhteyshenkilöinä Allianssiin ja edustivat järjestön kevät- ja syyskokouksissa.